

SAMMEN FOR EN RETTFERDIG VERDEN

KIRKENS NØDHJELP

En presentasjon av Kirkens Nødhjelp

Kirkens Nødhjelp arbeider ut fra troen på at alle mennesker er skapt i Guds bilde, med lik verdi og med samme verdighet. Vi arbeider for menneskers grunnleggende rettigheter uavhengig av kjønn, politisk oppfatning, religion og etnisk tilhørighet. Vårt arbeid baseres på fem grunnleggende verdier:

BARMHJERTIGHET

Guds uforbeholdne kjærlighet til alle mennesker, og Jesu kall til menneskene om å leve ut denne kjærligheten i tjeneste for andre, forplikter oss til stå opp for de undertrykte og nødlidende.

RETTFERDIGHET

Alle mennesker skal ha tilgang til nok mat, rent vann, arbeid, helse og et hjem - ressurser som er nødvendige for å leve et fullverdig liv. Vårt arbeid baseres på Guds bud om å sikre de fattige og undertrykte deres rettmessige del av skaperverket.

DELTAGELSE

Alle mennesker har rett til å delta i utformingen av det samfunnet de er en del av. Vi skal derfor kjempe mot maktutøvelse som krenker menneskers verdighet og frarøver mennesket ansvaret for sitt eget liv.

FORSVARLIG FORVALTNING AV SKAPERVERKET

Gud har gitt jorden med alle sine ressurser og alt sitt mangfold til hele menneskeheten. Ingen generasjon eller gruppe har derfor rett til å forbruke disse ressursene etter egen grådighet.

FRED

Guds visjon for menneskeheten er en verden hvor sverdene er smidd om til ploger og hvor de fattige og undertrykte får sin rett. Barmhjertighet, rettferdighet, deltagelse og forsvarlig forvaltning av skaperverket kan bare oppnås ved fravær av vold.

Kirkens Nødhjelp er en kirkelig organisasjon som eies av følgende norske kirkesamfunn og menigheter: Den Norske Kirke, Norges KFUK/KFUM, Frelsesarméen, Det Norske Baptistsamfunn, Metodistkirken i Norge, Pinsebevegelsen i Norge, Den Evangelisk Lutherske Frikirke, Norges Samemisjon, Normisjon, Det Norske Misjonsforbund, De Frie Evangeliske Forsamlinger, Norges Kristelige Student- og Skoleungdomslag, NORME og Global Aid Network.

MENNESKERS VERDIGHET

En sultende mor i en flyktningeleir og en undertrykt arbeider i en tekstilfabrikk har krav på samme menneskelige verdighet som du og jeg. Dette høres elementært ut, men er ikke like selvsagt for alle. Kirkens Nødhjelp redder liv, gir mennesker håp og gir undertrykte en stemme. Men det er ikke likegyldig *hvordan* vi gjør dette. Vår troverdighet avhenger av at vi i vårt arbeid alltid fremmer menneskers verdighet.

Vi er alle skapt i Guds bilde. Det betyr at et hvert menneske, uavhengig av livssituasjon, kjønn og rase, har den samme iboende verdigheten. Vi er menneske først; deretter kristne, muslimer, jøder, buddhister eller hinduer.

Verdigheten kan ikke tas fra et menneske, men den kan trues eller krenkes. Mennesker må de få sine grunnleggende rettigheter innfridd for å kunne leve et liv i verdighet. Derfor vil vi sikre at de som får vår støtte, skal få delta i beslutninger og arbeid som angår dem selv, at de ikke skal bli utsatt for diskriminering eller forskjellsbehandling, og at de skal få en grunnleggende beskyttelse mot vold og krig.

ARBEID MED MENNESKER

Kirkens Nødhjelps oppdrag er å gjøre Guds kjærlighet synlig i verden. Vi mener alle mennesker er født med en rekke grunnleggende rettigheter og plikter. For å skape en mer rettferdig verden må fattige mennesker *myndiggjøres* og velstående mennesker *ansvarliggjøres*.

Myndiggjøring av fattige

Noen mennesker er spesielt sårbare for fattigdom og undertrykkelse. Kirkens Nødhjelp har valgt å arbeide spesielt overfor følgende grupper:

Kvinner: Realiteten viser at kvinner ofte blir den tapende parten når ressursene skal fordeles. Derfor vil vi styrke kvinnene i deres kamp for like rettigheter, deltakelse og beskyttelse.

Ungdom: Energien og kreativiteten hos den oppvoksende generasjon er en viktig ressurs i et lands utvikling. Samtidig kan energien brukes destruktivt dersom ungdom ikke får muligheten til å utdanne seg og få arbeid.

Urfolk: Urbefolkninger og minoriteter er blant de mest utsatte gruppene i sine land. Med sin tradisjonelle kultur i tett samspill med naturen er de spesielt sårbare overfor miljøødeleggelser, og samtidig har de færre muligheter til la sine interesser bli hørt.

Flyktninger: Mennesker som er tvunget på flukt, enten innad i sitt eget land eller over grensen til andre land, mangler ikke bare beskyttelse, men også medbestemmelse over sine samfunn og har svært få muligheter til å få dekket sine grunnleggende rettigheter.

Ansvarliggjøring av velstående

Alle mennesker og institusjoner med makt eller ressurser har plikt til å arbeide for at alle mennesker skal ha tilgang til de samme godene. Stater og markedsaktører er gjennom nasjonal eller internasjonal lovgivning forpliktet spesielt til å sørge for at alle får sine rettigheter innfridd. Kirkens Nødhjelp vil kjempe for at denne forpliktelsen tas på alvor.

VÅRE HOVEDPRIORITERINGER

Kirkens Nødhjelp arbeider med et bredt utgangspunkt. Likevel har vi valgt å prioritere fem arbeidsfelt spesielt: Sivilt samfunn for godt styresett, hiv og aids, vann og sanitær, kjønnsbasert vold, samt konflikthåndtering og fredsarbeid.

Disse fem temaområdene er valgt fordi de er viktige arbeidsområder for hovedpartnere og strategiske allianser, og fordi de er områder hvor Kirkens Nødhjelp selv har spesiell erfaring og kompetanse til å bidra.

Trossamfunnene i kampen mot hiv og aids

Den globale hiv-epidemien er en katastrofe for all utvikling, og er nært knyttet til den skjeve fordelingen av ressurser i verden. Hvis epidemien ikke stanses, vil den fortsette å utrydde familier og lokalsamfunn. Kirkens Nødhjelps engasjement for aidssyke har pågått siden epidemien startet, og innebærer støtte til forebyggende arbeid, pleie til syke og omsorg til etterlatte. Kirkens Nødhjelp arbeider også internasjonalt for de hiv-positives rettigheter til lik behandling og medisinering.

Sivilt samfunn for godt styresett

Bred demokratisk deltagelse fra det sivile samfunn og godt styresett er forutsetninger for en sunn og riktig samfunnsutvikling. Kirkens Nødhjelp samarbeider med kirker og andre partnere i det sivile samfunn som har bred erfaring både med formidling av grunnleggende tjenester og med myndiggjøring av de fattige. Vi arbeider for økt folkelig deltagelse, samtidig som vi fremholder statens ansvar for å beskytte alle borgeres interesser og rettigheter.

Felles innsats for rent vann og trygge sanitærforhold

Rent vann og gode sanitærforhold er en nøkkel i kampen mot fattigdom, for bærekraftig utvikling og i forebygging av konflikter. Derfor vil Kirkens Nødhjelp sikre de fattiges

rett til rent vann og gode sanitærforhold. Mange land opplever økende behov for rent vann, samtidig som de bare har begrensede og forurensete vannkilder til rådighet. Kirkens Nødhjelp arbeider derfor for å sikre at vårt engasjement skjer i henhold til en bærekraftig forvaltning av vannressursene.

Kvinner og menn mot kjønnsbasert vold

Kjønnsbasert vold er et grovt brudd på kvinners og jenters sikkerhet og rettigheter, og hindrer likestilling og kvinners fulle deltagelse i samfunnslivet. Kjønnsbasert vold er ofte nært knyttet til kulturelle eller religiøse tradisjoner. Derfor kan kirker og andre trossamfunn spille en viktig rolle ved å endre sine egne tradisjoner og ved å utfordre samfunnet til å ta avstand fra denne volden. Kirkens Nødhjelp arbeider for å gi ofrene håp og nye krefter. Samtidig ønsker vi å skape åpenhet rundt vold mot kvinner.

Religiøse aktører for konflikthåndtering og fredsarbeid

Vold, krig og manglende sikkerhet hindrer menneskelig utvikling og oppfyllelsen av menneskerettighetene. Vold og konflikter har ofte sitt utspring i strukturelle forhold og i tilgangen til makt og ressurser. Religion spiller en viktig rolle i de fleste samfunn, og som trosbasert organisasjon har Kirkens Nødhjelp en spesiell mulighet til å samarbeidet med religiøse partnere om å omskape konflikter og bygge fred.

FOTO: OLAV A. SALTØNES/KIRKENS NØDHJELP

PARTNERE OG ALLIANSER

«Den vet best hvor skoen trykker som har den på» sier et gammelt ordtak. Kirkens Nødhjelp tror at fattige og undertrykte selv vet hvordan deres tilværelse kan bli bedre.

Vår oppgave er å tilrettelegge og støtte deres egne initiativ med de ressurser som måtte trenge. Bare på denne måten kan utviklingen bli bærekraftig.

Kirkens Nødhjelp arbeider alltid sammen med lokale partnere for å skape endring. Kirker og kirkebaserte organisasjoner er naturlige partnere i land der disse finnes. I land der kirker ikke har en rotfestet plass i samfunnet samarbeider vi gjerne med andre trosbaserte eller sekulære organisasjoner.

Også i internasjonale fora er det viktig å stå sammen. Derfor var Kirkens Nødhjelp en av initiativtakerne til nettverket Action by Churches Together (ACT) som samordner katastrofeinnsatsen fra verdens kristne kirker. Vi deltar også i den brede alliansen for politisk beslutningspåvirkning, Ecumenical Advocacy Alliance, og er en del av den verdensomspennende økumeniske familie gjennom Kirkenes Verdensråd og Det Lutherske Verdensforbund.

- Kirkens Nødhjelps fokusland
- Andre prioriterte land
- Andre land med programsamarbeid
- ★ Kirkens Nødhjelps region- eller landkontor

Kartet gjelder pr januar 2005

EUROPA

Sub-regionalt kontor:

Pristina/Kosovo

Tematisk agenda:

Godt styresett, konflikthåndtering og fredsbygging, utdanning, vann og sanitær, ressursmobilisering og lokal kapasitetsbygging, støtte til flyktninger og fordrevne, bekjempelse av kjønnsbasert vold, menneskehandel, hiv og aids.

MIDTØSTEN, VEST- OG SENTRAL-ASIA

Landkontor:

Kabul/Afghanistan og støttekontor:
Peshawar/Pakistan

Bagdad/Irak, prosjektkontor:

Basra/Irak og støttekontor: Amman/Jordan

Tematisk agenda:

Godt styresett, konflikthåndtering og fredsbygging, matvaresikkerhet, vann og sanitær, nødhjelp og katastrofeberedskap, ressursmobilisering og lokal kapasitetsbygging, støtte til flyktninger og fordrevne, bekjempelse av kjønnsbasert vold, hiv og aids.

SØRØST-ASIA

Regional representasjon:

Vientiane/Laos

Regional ressursbase for hiv og aids:

Bangkok/Thailand

Landkontor:

Hue/Vietnam

Tematisk agenda:

Godt styresett, helse og utdanning, matvaresikkerhet, vann og sanitær, nødhjelp og katastrofeberedskap, ressursmobilisering og lokal kapasitetsbygging, myndiggjøring av urfolk og minoritetsgrupper, bekjempelse av kjønnsbasert vold, menneskehandel, hiv og aids.

VESTSAHARA

MAURITANIA

MALI

GUINEA

LIBERIA

SØRLIGE AFRIKA

Regional representasjon:

Gaborone/Botswana

Landkontor:

Lilongwe/Malawi, Lusaka/Zambia, Luanda/Angola.

Tematisk agenda:

Godt styresett, konflikthåndtering og fredsbygging, helse og utdanning, matvaresikkerhet, vann og sanitær, katastrofeberedskap, ressursmobilisering og lokal kapasitetsbygging, myndiggjøring av urfolk og minoritetsgrupper, bekjempelse av kjønnsbasert vold, hiv og aids.

ØST-AFRIKA

Regional representasjon:

Nairobi/Kenya

Sub-regionalt kontor:

Kigali/Rwanda

Landkontor:

Asmara/Eritrea, Addis Ababa/Etiopia, Khartoum/Sudan

Tematisk agenda:

Godt styresett, konflikthåndtering og fredsbygging, utdanning, matvaresikkerhet, vann og sanitær, nødhjelp og katastrofeberedskap, ressursmobilisering og lokal kapasitetsbygging, myndiggjøring av urfolk og minoritetsgrupper, flyktninger og fordrevne, bekjempelse av kjønnsbasert vold, menneskehandel, hiv og aids.

SØR-ASIA

Regional representasjon:

Colombo/Sri Lanka

Tematisk agenda:

Godt styresett, konflikthåndtering og fredsbygging, vann og sanitær, nødhjelp og katastrofeberedskap, ressursmobilisering og lokal kapasitetsbygging, myndiggjøring av urfolk og minoritetsgrupper, flyktninger og fordrevne, bekjempelse av kjønnsbasert vold, hiv og aids.

RUSSLAND

HVITE RUSSLAND

UKRAINA

KROATIA

SERBIA OG MONTENEGRO

KOSOVO

ALBANIA

PYROM

Pristina

GEORGIA

ARMENIA

LIBANON

ISRAEL

PALESTINA

JORDAN

Amman

EGYPT

IRAK

Bagdad

IRAN

KIRGISISTAN

TADJIKISTAN

KABUL

AFGHANISTAN

Peshawar

PAKISTAN

NEPAL

INDIA

BANGLADESH

BURMA

KOLAMBO

SRI LANKA

KINA

LAOS

Vientiane

THAILAND

Bangkok

KAMBODJA

HUE

VIETNAM

FILIPPINENE

SUDAN

Khartoum

ERITREA

Asmara

SUDAN

Addis Ababa

ETIOPIA

SOMALIA

DEM. REP. KONGO

Kigali

BURUNDI

RWANDA

Nairobi

KENYA

TANZANIA

Lusaka

ZAMBIA

Lilongwe

MALAWI

MADAGASKAR

ANGOLA

Luanda

NAMIBIA

BOTSWANA

Gaborone

MOSAMBIK

SØR-AFRIKA

LESOTHO

SWAZILAND

EN HELHETLIG ARBEIDSMÅTE

Kampen for menneskers rettigheter og verdighet må kjempes på flere fronter. I Kirkens Nødhjelp arbeider vi på tre ulike måter – hver av dem utgjør en brikke i helheten:

Beredskap og nødhjelp i katastrofer

Kirkens Nødhjelp arbeider for å redde og beskytte liv i katastrofesituasjoner. Dette innebærer å levere nødvendig hjelp og bidra med den innsatsen det til en hver tid er størst behov for. Samtidig vil vi styrke lokalsamfunnenes muligheter til selv å møte kriser og bevare sin egen verdighet.

Langsiktig bistandsarbeid

Kirkens Nødhjelp arbeider for fattige og utsatte ved å støtte våre lokale partnere i deres lokalsamfunn over et lengre tidsrom. Forbedring av mennesker livssituasjon krever en målbevisst og tålmodig innsats. Målet er å gjøre mennesker i stand til selv å bedre sin egen situasjon.

Beslutningspåvirkning

Kirkens Nødhjelp arbeider for å påvirke holdninger og beslutninger hos individer, kirker, lokalsamfunn, myndigheter, institusjoner og transnasjonale selskaper. Slik fremmer vi demokrati, og slik kjemper vi for fattiges rettigheter og menneskeverd.

ENGASJER DEG

Bli giver

Kirkens Nødhjelp er avhengig av økonomiske gaver for å kunne gjøre en innsats for verdens fattige og undertrykte. Du kan gi din støtte ved å gi et enkeltbidrag eller ved å bli fast giver. Det er også mulig for bedrifter, menigheter, skoler eller andre grupper å støtte vårt arbeid.

Mer informasjon finner du på:

www.kirkensnodhjelp.no/gi_her

Bli en del av kampanjenettverket

En bedre verden skapes ikke alene gjennom nødhjelp og bistand. De velstående må utfordres til å ta sitt ansvar for menneskers rettigheter. Medlemmene i vårt kampanjenettverk varsles hver gang det settes i gang kampanjer rettet mot makthaverne, og du får mulighet til å delta i aksjonene og kreve rettferdighet gjennom for eksempel å sende e-post, eller støtte et opprop.

Mer informasjon finner du på:

www.kirkensnodhjelp.no/kampanje

Kirkens Nødhjelps innsamlingsaksjon i fastetiden

Hvert år mobiliserer Kirkens Nødhjelp til en landsomfattende dør-til-dør-aksjon i uken før påske. Fasteaksjonen gjennomføres av menighetene, og omkring 35.000 konfirmanter og voksne går med bøsser. Aksjonen er også en stor

FOTO: SEBASTIAN LUDVIGSEN/KIRKENS NØDHJELP

kunnskaps- og mobiliseringsressurs for menighetene gjennom et bredt tilbud av materiell og arrangementer.

Mer informasjon finner du på:

www.kirkensnodhjelp.no/fasteaksjonen

Changemaker

Kirkens Nødhjelps ungdomsbevegelse, Changemaker, samler flere tusen ungdommer mellom 13 og 30 år som mener det er mulig å forandre verden. Gjennom kampanjer, kurs, leire og lokalgrupper bruker Changemakerne litt av sin fritid på å si i fra mot urett og støtte kampen for en mer rettferdig verden.

Mer informasjon finner du på:

www.changemaker.no

Kirkens Nødhjelp er en humanitær organisasjon som arbeider ut fra troen på at alle mennesker er skapt i Guds bilde, med **lik verdi** og med **samme verdighet**.

Vi arbeider for menneskers grunnleggende rettigheter. Innsatsen gis helt **uavhengig av kjønn, politisk oppfatning, religion og etnisk tilhørighet**. Vårt arbeid baseres på fem grunnleggende verdier: Barmhjertighet, rettferdighet, deltakelse, fred og forsvarlig forvaltning av skaperverket.

Sammen for en rettferdig verden.

Kirkens Nødhjelp er medlem av ACT International
(Action by Churches Together)

KIRKENS NØDHJELP

Besøksadresse: Bernhard Getzgt. 3, Oslo
Postadresse: Postbox 7100, St. Olavs plass, N-0130 Oslo
Internett: <http://www.kirkensnodhjelp.no>